

Kunskapscentrum för neuropsykiatriska svårigheter hos barn och unga med diabetes
KNEP för diabetesteam

3. Remissinstanser aktuella vid egenvårdproblem

Uppdaterad 2021-02-20

Remissinstanser Region Stockholm

KNEP har inte haft kontakt med alla instanser nedan. Vårdåtaganden ändras kontinuerligt för närvarande i Region Stockholm. Nedanstående får ses som förslag att initialt pröva.

Innehåll

Dietist ansluten till Diabetesteamet.....	1
Kurator ansluten till Diabetesteamet.....	2
Lekterapi, sjukhusansluten.....	3
BUP Konsultenhet.....	4
Arbetsterapi.....	5
Skolhälsovård.....	5
Beteendemedicin / Medicinsk Psykologi.....	6
NU (Neuropsykiatriskt Utredningsteam) vid Neuropediatrika mottagningen på Sachsska och KNUT (Kognitiv Neurologisk Utredning i Team) vid Neuropediatrika mottagningen på Karolinska Solna och Karolinska Huddinge.....	7
Barn- och ungdomspsykiatri, Region Stockholm, (via "BUP En väg in").....	8
Första linjen för psykisk hälsa, lokala BUMM och vårdcentraler.	9

Dietist ansluten till Diabetesteamet

Frågeställning

- Ensidig kost pga specifika matpreferenser
- Avplanad alt. sjunkande viktkurva, undervikt eller stigande viktkurva alt. övervikt/fetma.
- Låg aptit pga t ex ADHD-medicinering resulterande i t ex sjunkande vikt, överätande kvällstid etc.
- Ej fungerande matsituation pga t ex. småätande, överätande
- Svårigheter med att vara fysiskt aktiv på grund av otillräcklig/felaktig kosthållning

Typ av åtgärd

- Bedöma om kosten är fullvärdig samt vid behov ge förslag på tillägg.
- Beräkning av energiintaget och ställa detta i relation till energibehovet för normal tillväxt och med hänsyn till fysisk aktivitetsgrad.
- Tips på bra mellanmål.
- Kostförstärkning, ex. näringsdrycker
- Råd för viktning

Konsultremiss i Take Care:

H/S Klinisk Nutrition Mott, Barn
SÖS Sac Dietist, Barn - dietist konsultation

Kontakt

- Barndiabetesmottagningens teamkonferens varje vecka.

Kurator ansluten till Diabetesteamet

Frågeställning

- Sociala svårigheter som interfererar med diabetesvården.
- Hjälper familjen att ansöka till rätt instans.
- *Kan inte åta sig* frågeställningar som andra instanser är specialiserade på, såsom psykiatriska problem som BUP har behandlingar för, familjebehandling eller andra situationer som kräver omfattande och långvarig kontakt.

Typ av åtgärd

- Stödkontakt till förälder och psykosocialt arbete med familjen.
- Stöd vid ekonomiska frågor, t ex ang omvårdnadsbidrag, tillfällig föräldrapenning, fondansökan.
- Bistå med kontakter mot samhället, t ex kommun (LSS, socialtjänst), skola, Försäkringskassa, Habilitering och hälsa
- Bistå läkaren vid intygsskrivning till ovanstående.
- Vara samordnande och kalla vid nätverksmöten som initieras av barndiabetesmottagningen. (I mån av köpt kurators-tid.)
- Vid oklara svårigheter bistå barndiabetesteamet med hjälp att ta reda på vari svårigheterna ligger.

Konsultremiss i Take Care:

H/S Socialt Arbete Mott, Barn,
SÖS Sac Kurator, Barn

Kontakt

- Barndiabetesmottagningens teamkonferens varje vecka.

Övrigt

- Positiva till sambesök, både i uppstart av en kontakt och senare.

Lekterapi, sjukhusansluten

Frågeställning

- Upplevelse av oro i samband med diabetesbehandlingen, t ex stickrädsla.

Typ av åtgärd

- Med pedagogiska material och metoder arbetar lekterapeuten konkret och steg för steg för att barnet ska få en ökad kontroll över situationen och därmed kunna närma sig det som oroar. Autentiskt material används.

Konsultremiss i Take Care:

H/S Barn Lekterapi Mott, Barn – lekterapi konsultation SÖS Sac tar inte emot remisser, se nedan *.

Kontakt

- Alla barn som läggs in får inom 1 dygn automatisk kontakt med Lekterapin (ej helgdagar).

Övrigt

- Målgruppen för remiss är barn i åldrar 3–18 år.
- Barn yngre än 3 år välkomnas istället till den öppna verksamheten där möjlighet till bearbetning via ”sjukhuslek” ges.
- Förälder/anhörig närvarar under besöken och tar ansvar för diabetesvården.
- Patient med remiss träffar lekterapeut vid 2-5 tillfällen. Inför första besök tar lekterapeut kontakt med förälder/anhörig för att lyssna in vilket/vilka behov barnet har och hur rädslan uttrycks.
- Även utan remiss så arbetar lekterapeut gärna med barnet under den första tiden på sjukhuset. Går ej detta, överlämnar lekterapeut material i form av så kallad Kiwanisdocka samt ”sjukhuspåse”, innehållande material som barnet kan bekanta sig med.
- * SÖS Sac: Lekterapeuterna arbetar förebyggande med barn i olika åldrar från 0 - 18 år. För de yngre barnen är det främst att ge föräldrarna stöd i sitt förhållningssätt. För övriga åldrar handlar det mer om bla motivation och att hitta copingstrategier för sin egenvård. Bildkallelse, bildblock och olika foldrar kring diabetes används som komplement till "utbildning" och för bearbetning.

BUP Konsultenhet

Frågeställning

- Barnpsykiatriska symptom (ångest, nedstämdhet, tvång, trots) som interfererar med diabetesvården.
- Svåra kris- och stressreaktioner hos barnet.
- Svårigheter i relation mellan barn, ungdomar och föräldrar.
- Psykosomatiska symptom som skulle kunna ha en psykologisk orsak.
- Svårighet med följsamhet och anpassning till sjukdomen
- Kan inte åta sig remisser med frågeställning neuropsykiatrisk utredning, inte heller depression som inte bedöms ha med diabetessjukdomen att göra.

Typ av åtgärd

- Efter en bedömningsfas ges vid behov förslag på behandling. BUP Konsultenhet har sammantaget en bred kompetens och behandlingen anpassas utefter symtombilden.

Konsultremiss i Take Care:

BUP Konsultenhet, Barn – psykiatrisk konsultation.

Kontakt

- Psykosocial barndiabeteskonferens lokalt varje eller varannan vecka.
- Telefon vard kl 8-16: 08-514 520 80.
- Adress: Jägargatan 20, Stockholm

Övrigt

- Har som uppdrag att ge barnpsykiatrisk specialistvård till barn och ungdomar som har en pågående behandling på barnmedicinsk klinik och där psykiatri och somatik interfererar.
- Positiva till sambesök, både i uppstart av en kontakt och senare. Om vi vill starta upp med sambesök; skriv det i remissen.
- Familj/patient måste veta att Konsultenheten är en barnpsykiatrisk enhet och måste själva vilja ha hjälp av dem.

Arbetsterapi

Frågeställning

- Ej fungerande egenvård vid diabetes pga bristande rutiner och struktur i vardagen.

Typ av åtgärd

- Bedömning av aktivitetsförmåga och utförande av dagliga rutiner gällande egenvård av diabetes. Tillsammans med patienten och föräldrar utforma strategier som får vardagen att fungera bättre, såsom kognitivt stöd, bildstöd mm.

Konsultremiss i Take Care:

S/H Arbetsterapi Mott, Barn - arbetsterapi konsultation
Sös Sac Arbetsterapi, Barn - arbetsterapi konsultation

Övrigt

- Bra med sambesök, fr a initialt.

Skolhälsovård

Frågeställning

- Skolbedömning är del i större utredning och nödvändig inför planerad remiss för neuropsykiatrisk utredning.
- Vid misstanke om neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller andra svårigheter som kan påverka diabetesbehandlingen negativt är det bra att diabetesteamet kontaktar skolan så att familjen får en väg in till elevhälsoteamet för att förhindra onödig fördröjning av utredning.

Typ av åtgärd

- Utredning och behandling i skolsituationen. Uppföljning av de insatta åtgärderna.
- Psykologisk bedömning av intellektuell funktion vid misstanke om behov av särskoleplacering.

Konsultremiss:

Till aktuellt Elevhälsoteam, kontaktuppgifter via föräldrarna/skolans hemsida

Övrigt

- Det är skolan som ”ska ta första steget” vid inlärningsproblem i skolan, genom åtgärdsplan, uppföljning, första psykologutredningen etc.

Beteendemedicin / Medicinsk Psykologi

Frågeställning

- Barn med psykologiska problem kopplade till sjukdomen t.ex. samarbetsproblem barn-föräldrar, bristande motivation till egenvård, oro, sömnsvårigheter, nedstämdhet eller rädsla kopplat till sjukdomen (stickrädsla, rädsla för hypoglykemi m.m.).
- Kan inte åta sig renodlade psykiatriska frågeställningar (t.ex. depression, generaliserat ångestsyndrom, tvångssyndrom) vilka hänvisas till BUP-Konsult/BUP. Gör inte neuropsykiatriska utredningar.

Typ av åtgärd

- Evidensbaserade psykologiska behandlingar som ”Kognitiv beteendeterapi” (KBT) och ”Acceptance and commitment therapy” (ACT) med målsättning att hjälpa barnen uppnå så god hälsa, livskvalitet och funktion som möjligt.
- Beteendemedicin består av multiprofessionella team med psykolog, fysioterapeut, sjuksköterska och läkare.
- Kontakten inleds med ett kartläggande bedömningsamtal för beslutstagande till fortsatta insatser.

Konsultremiss i Take Care:

S Medicinsk psykologi Mott (upptagningsområde Huddinge och Solna)

Kontakt

- Besöksadress: ALB, Solna, på plan 0 i Q-huset.

Övrigt

- Barn/föräldrar behöver själva vara intresserade av kontakt med Beteendemedicin.

NU (Neuropsykiatriskt Utredningsteam) vid Neuropediatrika mottagningen på Sachsska och KNUT (Kognitiv Neurologisk Utredning i Team) vid Neuropediatrika mottagningen på Karolinska Solna och Karolinska Huddinge

Frågeställning

- Barn under 4 år med autism eller annan neuropsykiatrisk frågeställning och med behov av neurologisk differentialdiagnostisk bedömning samt multiprofessionell funktionsbedömning.
- Barn 0-17 år med neuropsykiatrisk frågeställning och med neurologiska och somatiska tillstånd, som kan antas påverka den neuropsykiatriska problematiken.

Typ av åtgärd

- Neuropsykiatrisk utredning, neurologisk differentialdiagnostisk bedömning samt multiprofessionell funktionsbedömning.
- Efter utredning återförs slutsatser och rekommendationer till familj, förskola och skola. Patienten blir hänvisad/remitterad till lämplig instans för vidare insatser, såsom habilitering (autismcenter för små barn, ADHD-center, lokalt habiliteringscenter m.fl.), logopedmottagning, lekotek eller BUP.

Konsultremiss i Take Care:

H Barn neurologi Mott, Barn - neurologisk konsultation S Barn neurologi 2 Mott, Barn - neuropsykiatrisk konsultation SÖS Sac Nu-team, Barn - neuropsykiatrisk konsultation
--

Kontakt

- Om möjligt gemensam neuropediatrik - barndiabeteskonferens vb för diskussion ang var utredning görs bäst

Barn- och ungdomspsykiatri, Region Stockholm, (via "BUP En väg in")

Frågeställning

- Psykisk ohälsa (depression, ångest, sömnstörning, social fobi, stress m fl) där diabetes inte är huvudorsaken. Medelsvåra till svåra psykiatriska sjukdomar.
- Neuropsykiatriska frågeställningar (autism, komplex ADHD-frågeställning).

Typ av åtgärd

- Utredning och behandling
- Gör inte avgränsade ADHD-utredningar (hänvisas till BUMM) eller intellektuell funktionsbedömning (hänvisas till skolpsykolog / öppenvårdspsykolog).

Konsultremiss i Take Care:

BUP En väg in, Barn - psykiatrisk konsultation
--

- Om patienten *inte* har en pågående BUP-kontakt.
- Om patienten har en pågående BUP-kontakt, ställ remissen istället till aktuell BUP: <https://www.bup.se/hitta-mottagning/>
- Om neuropsykiatrisk frågeställning. Se nedanstående länk för mer information: [Utredning och behandling av barn med misstänkt adhd, autismspektrumtillstånd och utvecklingsstörning inom Stockholms län \(PDF\)](#) På sidan 16–17 finns en elektronisk remissblankett.
- OBS behöver tydlig kompletterande information om diabetessjukdomens krav på behandling.

Kontakt

- Tel 08-514 524 50 (samma telnr för patient respektive remittent)
- Besöksadress: BUP En väg in, Sachsgatan 10, 118 61 Stockholm

Övrigt

- Info till remittenter: <https://www.bup.se/vard-hos-oss/nar-ska-du-kontakta-bup/for-remittenter/>
- Föräldrar eller barn kan själva ta kontakt: <https://www.bup.se/kontakta-oss/en-vag-in/>

Första linjen för psykisk hälsa, lokala BUMM och vårdcentraler.

Frågeställning

- Okomplicerade problem som inte primärt har med diabetes att göra, t ex mild till måttlig ångest eller depression, utagerande beteende, sömnstörning, krisreaktioner.
- Enklare problem runt mat och sömn hos mindre barn.
- Lätt psykisk ohälsa vid kroniska somatiska sjukdomar som fetma, födoämnesallergi.
- Avgränsade ADHD-frågeställningar (uppdraget kan ev. förändras under 2021).
- Psykosomatiska besvär som smärta och obehag.
- OBS: Barnets funktion i vardagen avgör om remiss till Första Linje-mottagningen är aktuell.

Typ av åtgärd

- Bedömning och behandling av milda till måttliga besvär av psykisk ohälsa hos barn och unga 0-17 år. Enheten har också i uppdrag att bedöma om barnet behöver insats från annan yrkeskategori, på annan vårdnivå (t.ex. BUP) eller av annan huvudman (t.ex. kommunen).
<http://www.viss.nu/Handlaggning/Vardprogram/Barn-och-ungdomar/Barn-och-unga-med-psykisk-ohalsa-pa-BUMM-eller-HLM/>
<https://www.uppdragpsykiskhalsa.se/wp-content/uploads/2020/03/Forsta-linjeboken.pdf>
- ADHD-utredningar görs just nu på de BUMM som har ett sådant tilläggsuppdrag. Sök på vardgivarguiden.se för mer information om vilka BUMM som har uppdraget. Obs! Uppdraget kan komma att förändras under 2021.

Konsultremiss:

Barn, unga och familjer kan själva söka direkt till enheten utan remiss. Det kan vara till hjälp att skriva en remiss som då ställs till aktuell BUMM/vårdcentral.

Kontakt

- Flera BUMM och vårdcentraler i Region Stockholm, se elektronisk katalog på ditt sjukhus, eller på 1177.se. <https://www.1177.se/Stockholm/hitta-vard/?q=&caretype=Psykologverksamhet,+barn+och+ungdom&region=1&location=Stockholms+1%c3%a4n&s=name>

Övrigt

- OBS behöver tydlig kompletterande information om diabetessjukdomens krav på behandling.